

† DRAGUTIN PASARIĆ – SJEĆANJE NA
MOSLAVAČKOG VELIKANA

Đuro Vidmarović, Zagreb

Dragutin (*Dragec*) Pasarić rođen je u Repušnici 28. siječnja 1948., a umro je u Zagrebu, 27. veljače 2021. godine. Rodio se u obitelji od oca Ivana, sudskog službenika rodom iz Osekova, i majke Marije djevojački Benc, domaćice podrijetlom iz Pristave kraj Krapine, rođene i odrasle u Repušnici. Dragutin je najstarije djetete, a dobili su još Ljubicu, koja je postala specijalistica fizijatrije i omiljena kutinska liječnica, i Ivicu. Otac Ivan je svirao trubu u puhačkom orkestru. Osnovnu je školu Dragutin pohađao četiri razreda u Repušnici, četiri u Kutini, u kojoj je poslije pohađao gimnaziju društvenoga smjera. Kao gimnazijalac iskazivao je smisao za kulturne i društvene djelatnosti. Npr., s kolegicom Katarinom Brkić organizirao je literarne i dramske susrete. Izabrao

†Dragutin Pasarić (1948. – 2021.);
foto: Miljenko Brezak, 2015.

je studij povijesti i zemljopisa na Pedagoškoj akademiji u Petrinji, a uz rad je nastavio studij i uspješno ga završio na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Međutim, život mu je profesionalnu orijentaciju odredio u drugom pravcu. Zaposlio se u Kutini. Honorarno je radio na *Radiju Kutina*, na kojem je prošao na audiciji za *spikera*. Čitao je vijesti, najavljiwao priloge. Spletom okolnosti snimao je reportaže za emisiju o poljoprivredi i prošao cijelu Moslavinu. Vodio je *Voloderske jeseni*, u koje se brzo uključio i organizacijski, i kao scenarist i redatelj. U tu je manifestaciju unio kajkavštinu, napisao duhovite stihove koji su i danas poznati.

Općenito, bio je prvi animator kulture toga kraja. Za više je moslavačkih manifestacija osmislio imena i napisao im himne. Više Pasarićevih stihova je uglazbljeno. Uključio se u rad Matice hrvatske. Godine 1972. napisao je jednu koseriju zbog koje je protiv njega napisan optužni prijedlog, ali su ipak zaključili da nema temelja za optužbu. Novo radno mjesto dobio je u Petrokemiji u Centru za informiranje. U njemu je radio kao novinar suradnik do 1990. godine (Odnosi s javnošću). Nakon demokratskih promjena rukovoditeljem je *Centra za informiranje Petrokemije*, a ubrzo i predsjednik sindikalne komisije za kulturu Petrokemije i cijele Ine. Tih godina već je bio poznati kulturni djelatnik, pisao je i tiskao svoje knjige, reportažne zapise. Postao je urednik *Moslavačkih razglednica*, surađivao sa župnikom Slonjšakom u sklopu vjerskoga časopisa *Ideja*, koji je bio za cijelu Moslavinu. Pasarić je vodio kronike župa. Godine 1991. izabran je za predsjednika Matice hrvatske u Kutini i dužnost je obnašao u više mandata.

Tijekom Domovinskog rata marljivo je izvješćivao, 24 sata dnevno, o ratnim zbivanjima u Moslavini i zapadnoj Slavoniji. Odlazio je na teren, družio se s dragovoljcima i o svemu tome kasnije objavio nekoliko knjiga. Bio je ratni izvjestitelj sa zapadnoga slavonskoga bojišta za Hinu, Vjesnik, HRT, te za lokalne medije Moslavački list i *Radio Moslavinu*. Bio je odgovorni urednik vojnoga glasila *Operativna grupa Posavina – Hrvatski branitelj*. U Domovinskom ratu je, kao ratni izvjestitelj i član Kriznog štaba Općine Kutina za informiranje, nastavio suradnju s brojnim medijima. Uredio je više knjiga u svezi s Domovinskim ratom. Napisao je literarni dnevnik *Zvonici drevni, zvonici dnevni*, posvećen crkvi u Repušnici.

Godine 2004. osnovao je izdavačku kuću *Spiritus movens* čiji je voditelj. U Petrokemiji je otišao u mirovinu 2008. godine.

U svojoj izdavačkoj kući objavio je osamdesetak djela, uglavnom iz zavičajnoga miljea i vjerskog života. Na poticaj supruge, koja je djelovala u amaterskom kazalištu, preveo je na hrvatski s talijanskog knjigu o Sluzi Božjem *Bonifaciju Pavletiću*, u suradnji s mons. Stankovićem i *Kršćanskom sadašnjošću*. Poslije im se u radu pridružila s. Mirjam Kuštreba. Zajedno su promovirali Pavletićev rad i objavili sedam knjiga, a Pasarić je napisao i himnu bratu Bonifaciju koja je uglazbljena.

Kroz rad u Matici hrvatskoj podignuli su spomenik Gustavu Baronu, u spomen na nj osmislili su *Kutinske dane znanosti i umjetnosti*, podignuli su spomen-poprse Bonifaciju Pavletiću u Kutini, obnovili kameni križ - dar Gustava Barona Kutini, izrađen po nacrtu Hermana Bolléa, osmislili *Bonifacijev Božić u Zbjegovaci*. Objavljena je monografija kojom je slavni kutinski boksač Mijo Drvarić vraćen iz zaborava, nametnuta u jugokomunističkom režimu.

Umro je, nakon duge i teške bolesti, 27. veljače 2021. godine u 73. godini života.

Pasarić je od studentskih dana prisutan u kulturnom životu Kutine, a potom i cijele Moslavine. Tijekom više od pola stoljeća predanog rada iskazao se na nekoliko područja kao predan i nezaobilazni čimbenik. (O svim područjima njegovoga rada i njegovih društvenih djelatnosti potrebno je progovoriti na posebnome okruglom stolu.).

Pasarić je u svome radu sjedinjavao novinarsku pokretljivost i preciznost, književni diskurs, povjesničarsku sklonost analizi dokumenata i promatranju zbivanja u širem kontekstu, zatim sklonost organiziranju kulturnih manifestacija (u čemu je bio nezamjenjiv i stoga je njegov odlazak nenadoknativ gubitak za Moslavinu), uređivanje emisija i knjiga, a posebno je skrbio o čuvanju moslavačkog kajkavskog idioma. Kao pjesnik napisao je najbolje stihove na kajkavici rodne mu Repušnice.

Kao povjesničar i istraživač moslavačke povijesti i kulturne baštine, te života „na rubu močvare“, najčešće su mu teme bile povijest Moslavine, Park prirode Lonjsko polje, moslavačko vinogradarstvo, *Voloderske jeseni* i druge, kojima je afirmirao svoj zavičaj.

Mišljenja sam kako nije iskoristio pjesničku nadarenost koju je posjedovao. Premda nije imao prilike opredijeliti se isključivo za ovaj vid stvaralaštva, njegove pjesme, poglavito pisane na moslavačkom kajkavskom idiomu, imaju potrebnu estetsku vrijednost, ali, što je najvažnije, prihvaćene su od naroda i čitaju se u školama i na društvenim susretima.

Dragutin Pasarić ispunio je svoj život i svoje snove. Kako bi rekao Ante Starčević, ispunio je svoje „deržanstvo“. Taj dobri duh Moslavine i dalje će lebdjeti nad Moslavačkom gorom, Lonjskim poljem i moslavačkim predjelima. Ostala su njegova pisana i nepisana dobra djela. Po njima služiti će generacijama koje dolaze kao uzor.

Izbor iz djela

25 godina u domovini Škrleta – MoslaVINA, Spiritus movens, 2019.

50 godina Petrokemije d.d. Kutina, Osijek: Gradska tiskara, 2018.

Glasnik sv. Josipa : članci u nastavcima o bratu Ivanu Bonifaciju Pavletiću, Spiritus movens, Tiskara Zelina (Sv Ivan Zelina) – zajedno s Marianom Passerini i Mirjam Kuštreba, 2014.

40 godina Petrokemije d.d. Spiritus movens, Čakovec: „Zrinski“, 2008.

56. bojna - ponos Kutine, Spiritus movens, 2006.

Kutina: povijesno-kulturni pregled s identitetom današnjice Kutina: Matica hrvatska, Zagreb: ITG: „Puljko“, 2002.

Zlatno pero Dragice Šutej, Privlaka: KIC „Privlačica“, 1988.

Repušnica (reportažni zapisi), Repušnica: SSO, KUD „Braća Šalković“, 1981.

Nagrađen je i pohvaljen:

1987. – Matko Peić nazvao je Pasarića animatorom kulture čiju je veličinu djelovanja u Moslavini nemoguće dostići

1993. – Godišnja nagrada Grada Kutine

1997. – Spomenica domovinske zahvalnosti

2003. – Nagrada Grada Kutine za životno djelo

2004. – Zlatna povelja Matice hrvatske

2014. – Priznanje Hrvatskoga novinarskog društva, ogranak SMŽ, za 45 godina rada u novinstvu

2018. – Nagrada Sisačko-moslavačke županije za životno djelo

IZBOR IZ PRIKAZA KNJIGA DRAGUTINA PASARIĆA

Đuro Vidmarović, Zagreb¹

SELO POTOK - JUŽNA VRATA MOSLAVINE

Dragutin Pasarić: *Potok - selo moslavačke tradicije*, „Spiritus movens“, Kutina, 2010.

Selo Potok u općini Popovača pridružilo se Gornjoj Jelenskoj i Piljenicama, objavljivanjem reprezentativne monografije u enciklopedijskom formatu. Poznati novinar, publicist i književnik iz Kutine, Dragutin Pasarić, napisao je dojmljivu monografiju ovog sela koje nazivaju „južna vrata Moslavine“. Autor o tome piše: „Južna granica Moslavine prema sisačkom području, odnosno Posavini je rijeka Lonja, a prvo selo koje otvara prozor prema središnjem djelu Moslavine je selo Stružec. Nakon njega, ulaskom u selo Potok na 110 metara nadmorske visine u svojoj punini otvara se panorama Moslavine, širinom Lonjskog polja i vrlo jasnim obroncima šumovite i vinorodne Moslavačke gore. I tu, iako to daje vjerodostojnu odrednicu objašnjenju uz pojam *vrata*, još nije kraj. Na središnjem raskrižju u selu Potok na cesti Popovača-Sisak, nailazi se na putokaz koji će uputiti istočno u selo Osekovo, sjedište rkt. župe sv. Ane (u XVIII. st. zvane *Majka svih moslavačkih crkava*), ali i u blizini te crkve i na poznati arheološki antički lokalitet Ciglenice, prema dosadašnjim istraživanjima najveći iz rimskog doba u Moslavini. Drugi pravac putokaza, onaj prema zapadu, odvest će do sela Okoli, podzemnog skladišta plina, bez kojega je danas nezamisliv energetski i gospodarski život Hrvatske, a kao i naftonosni Stružec ukazuje na moslavački život uz *crno zlato*.“

U poglavlju „O stanovništvu“ D. Pasarić poziva se na Stjepana Pavičića koji je ustvrdio postojanje sela Potok u vremenu prije turskog vladanja. On postavlja pretpostavku po kojoj je „prostor Potoka, kako je to u susjednom Osekovu, u okruženju nedaleke rimske Siscie imao elemente antičkog života.“ No činjenica je da ovo selo u današnjem obliku biva nastanjeno oko 1690. godine, a popisano 1696. godine. „Proces naseljavanja kretao se od rijeke Česme i Lonje sa zapada prema rijeci Ilovi na istoku“.

Pasarić donosi popis stanovništva Potoka prema brojidbi 1701., 1704. i 1729. Uz to donio je i popis obiteljskih imena i prezimena što je vrlo značajno za istraživanje povijesnih mjesta.

* Uz in memorijski zapis književnika mr. sc. Đure Vidmarovića, donosimo i dva njegova prikaza (noviji i stariji) o literarnoj ostavštini, djelima kolege mu Dragutina Pasarića, za ilustraciju, kako veli, „napora i dosega koje je njima činio i ostavio u nasljedstvo kao baštinu Moslavini, ali i Hrvatskoj“. Tim je knjigama, naglašava dalje Vidmarović, Pasarić zadužio cijelu hrvatsku kulturu. Ponosno ističemo da je Dragutin Pasarić, moslavački kulturni i povijesni *spiritus movens*, bio član Kajkavskoga spravišća od veljače 1981., a suradnik časopisa Kaj od 1982., pridonoseći, među ostalim, objavi njegovih tematskih brojeva, kao što su bili: Kaj br. 2/1982. (Kultura u kolektivu), 4-5/1984. (Po dragome kraju : Križ i okolica), 1/1986. (Glineni krajevi) - op. ur.

U drugoj polovici XIX. st. starosjedilačko hrvatsko pučanstvo u Potoku počinje nestajati. „Zemlja je bila jeftina“ - piše D. Pasarić – „pa su Česi za jedno jutro svoje prodane zemlje mogli kupiti u Moslavini 12 jutara“. Time se ovaj prostor popunjava pučanstvom stranog etničkog podrijetla: iz Češke, Slovačke, Slovenije i Mađarske, a iz Hrvatskog zagorja koje je tada bilo pasivan kraj preseljava se ovamo veći broj obitelji.

Potok je godine 1953. imao najviše stanovnika – 1559.

Premda nije veliko selo, Potok je imao vrlo burnu povijest. Njegovi žitelji sudjeluju u seljačkim nemirima u Moslavini 1754.-1837. Tragična je bila godina 1816. kada je u noći drugi na treći veljače carska vojska razbila seljačke naoružane odrede iz tih sela i ubila 20 seljaka.

Vrlo je zanimljiva povijest Potoka vezana uz hajduka Jocu Udmanića koji je postao moslavačka legenda. O tome je vrlo dojmljiv tekst uvrstio dr. Dražen Kovačević u knjizi „Moslavačke legende i predaje“ (Kutina, 2005.).

Moslavina je od sredine XVI. st. do 1669. bila granica Habsburškog i Osmanlijskog Carstva, pa su u njoj hajduci uobičajena pojava sve do druge polovica XIX. stoljeća. Joco Udmanić potječe iz sela Vidrenjaka. Uz njegovu hajdučiju veže se legenda o socijalnoj osjetljivosti. On je poginuo 27. veljače 1867. u Potoku. Stradao je zbog ljubavi, jer su ga oružnici zatekli „kod svoje ljubovce“. Dio Potoka gdje je ubijen Udmanić seljani su neslužbeno zvali Udmanićevom ulicom. Moslavački književnik Mijo Stuparić pisao je o ovom hajduku u serijaliziranom romanu u *Hrvatskom dnevniku* 1937. godine.

Dragutin Pasarić je posebno poglavlje posvetio povijesti Potoka za vrijeme Prvog i Drugog svjetskog rata te tijekom Domovinskog rata. Donio je i popis svih stradalih mještana. Inače, u selu je većinu pristalica imala Hrvatska seljačka stranka, odnosno njezin lider iz Moslavine Mijo Stuparić. Kolika je bila popularnost te stranke pokazuju rezultati izbora 1923. kada je HSS od 705 dobio 695 glasova, a 1925. od 693 dobio je 686 glasova. Tijekom Drugog svjetskog rata dolazi u selu do ideološke promjene što se očituje i u broju žrtava. Godine 1990. žitelji Potoka opredjeljuju se za Hrvatsku demokratsku zajednicu. Autor je donio vrijedne obavijesti o njihovom sudjelovanju u Domovinskom ratu, te popis sudionika.

U poglavlju „Iz školske spomenice“ nalaze se vrlo vrijedni podatci o školstvu u Potoku. Školske spomenice su i do danas dragocjena povijesna vrela ne samo za povijest pojedine škole već i za povijest dotičnoga mjesta. U Potoku su sačuvane tri školske spomenice u kojima su uneseni podatci od 1894. do 1957. godine. Među učiteljicama koje su djelovale u Potoku ističe se Zorka pl. Getz, kasnije udana Sever. Ona je kao nadarena slikarica počela umjetnički djelovati u selu, a kao prosvijećena i rodoljubiva intelektualka krenula je u prikupljanje moslavačke narodne nošnje, jačala je spoznaju o njezinoj ljepoti i predstavljala ju je na prestižnim izložbama u inozemstvu. Danas je škola u Potoku svedena na područno odjeljenje osnovne škole u Popovači.

U monografiji Potok domaći sin Stjepan Beleta, poznati istraživač kulturne baštine Moslavine, te političar i matičar, objavio je prilog pod naslovom: „Prilog leksi-

kografiji moslavačke kajkavštine“. U uvodu prof. Beleta s pravom ističe: „Moslavina je s leksikološkog gledišta vrlo zanimljivo područje koje zaslužuje detaljniju studiju, temeljitiju od ovog priloga“. U svome radu Beleta se poziva na istraživanja Josipa Badalića. On je priložio i mali rječnik, kako kaže, posebnih moslavačkih riječi.

Vjerski život u svakom moslavačkom selu važan je za život mještana i povijest dotičnog sela. Dragutin Pasarić je stoga u poglavlju „Tragom vjerskog života“ dao prilog povijesti Potoka. U Potoku je rođen svećenik i književnik Josip Sukner (1915.-1981.). Nakon pobjede partizana, vlč. Sukner je doživio progon. Zbog maltretiranja i opasnosti da bude osuđen na dugotrajni zatvor on 1957. emigrira u Austriju, a zatim u Brazil. Iz Brazila prelazi u Njemačku 1965., i što je vrlo zanimljivo, za ono vrijeme uspijeva dobiti mogućnost povratka u domovinu 1969. godine. Objavio je više knjiga duhovnog sadržaja promičući štovanje Blažene Djevice Marije. Umro je 1981. godine u Zagrebu, a sahranjen u rodnom Potoku.

Nakon prošlosti D. Pasarić se posvetio gospodarskoj slici Potoka. Ovo mjesto je poznato po vrsnim poljodjelicima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, odličnim vinarima i obrtnicima. Ističemo poglavlje „Potočanka - simbol kulturnog života“.

Ljepotu potočkih narodnih nošnji uočio je već grof Aleksandar Erdödy, talentirani slikar koji je 1837. u svojim radovima prikazao ovaj dio naše kulturne baštine (njegovo etnološko slikarstvo obradila je Slavica Moslavac u knjizi „Akvareli Šandora Erdödyja“, Muzej moslavine, Kutina 2002.). Slijedi već poznata narodna učiteljica Zorka pl. Getz udana Sever. Malo je poznato da Potok ima pisane spomene od legendi do pučke tradicije iz pera mještanina Stjepana Belete (1890.-1965.). „Uz odnos Potočana prema kulturi, ilustrativan je primjer koji je upravo vlastitim zapisom donio Mijo Stuparić (*Prosvjetno gibanje u Moslavini*, Seljačka prosvjeta, god. II, br. 5, Zagreb, veljača 1927, str.43-44).

Kako su Potočani bili vezani uz HSS logično je što je u selu bio organiziran Ogranak Seljačke sloge. Ovaj ogranak bavio se čuvanjem kulturne baštine i bio aktivan između dva svjetska rata. Nakon Drugog svjetskog rata, Seljačka sloga je 1950. obnovljena kao KUD koji se bavio dramskim amaterizmom i organiziranjem seoskih zabava. Godine 1975. osnovan je KUD Potočanka. To je važan moment u povijesti ovoga mjesta. Autor navodi imena utemeljitelja. Djelatnost ovog KUD-a detaljno je opisana i prikazana s mnogo foto-dokumentarne građe.

Vrlo sam zadovoljan čitajući o radu podmlatka KUD-a Potočanka. To znači da u Potoku nije došlo do prekida povijesne memorije, što je vrlo važno za čuvanje narodne kulturne baštine. Pasarić piše: „KUD Potočanka, Potok je društvo za sve uzraste, nije rijetko da je u KUD-u cijela obitelj - od djedova, baka sve do unuka, i lijep broj vjenčanih vezu je započeo u KUD-u. Kulturno-umjetničko društvo s mjesnim odborom, dobrovoljnim vatrogasnim društvom, nogometnim klubom i prosvjetnim radnicima škole, surađuje vrlo korektno i dogovorno organizira i sudjeluje u svim akcijama u korist razvitka sela“.

Vrlo je značajno i to što su Općina Popovača i Mjesni odbor Potok 2009. godine ustupili prostor u Društvenom domu za postavljanje etno-sobe. Na taj način sačuvana je kulturna baština na prikladan muzeološki način.

Svako moslavačko selo ima svoj DVD. Bez vatrogasaca nezamisliv je cjelokupni društveni život u mjestu. U Potoku DVD djeluje kao samostalni vod od 1923. godine. On je podigao i svoj dom za koji Pasarić kaže da je „ogledalo dobrog rada i brige vatrogasaca“.

I konačno, kao šećer na kraju, dolazi poglavlje „šest nogometnih desetljeća“ posvećeno N.,K. Potok. Djelatnost je započeo pod partizanskim imenom N.,K. Proleter 1950. godine. Da je ovo ime bilo mještanima zazorno svjedoči činjenica što su već godinu dana kasnije klubu dali novo ime *Sloga*. Ovo ime klub nosi i danas.

Na kraju monografije Pasarić je donio popis stanovnika Potoka prema stanju iz 2009. godine te popis literature kojom se služio.

Dragutin Pasarić je rođen u Repušnici 1948. i, kao što rekoh, on je novinar, publicist, književnik, ali i istraživač moslavačke prošlosti jer je po matičnoj struci profesor povijesti. On je autor više monografija o moslavačkim mjestima, te urednik znanstveno vrlo vrijedne monografije „Kutina - povijesno-kulturni pregled s identitetom današnjice“. Autor je i više knjiga o moslavačkoj kulturnoj baštini i nacionalnoj povijesti.

Monografija „Potok - selo moslavačke tradicije“ grafički i tehnički na zavidnoj je visini.

13. veljače, 2015.

Đuro Vidmarović, Zagreb

SAMOZATAJNA SPISATELJICA IZ KUTINE

Dragutin Pasarić: *Zlatno pero Dragice Šutej*, KIC „Privlačica“, Privlaka, 1988.

Knjiga koju želim predstaviti čitateljima „Novljanskog vjesnika“ po mnogo čemu zaslužuje pozornost šire javnosti. Posvećena je – kako je navedeno u naslovu – Dragici Šutej, novinarki i spisateljici iz Kutine. Sve do pojave ovog rada agilnog povjesničara i novinara Dragutina Pasarića, život i djelo Dragice Šutej bijahu nepoznati, čak i u njejoj rodnoj Kutini. Ovo treba istaći kao oblik čuđenja i ogorčenja, jer radi se o književnici koja je dostigla zavidan estetski nivo u proznim ostvarenjima, ali radi se i o izuzetnom čovjeku. Dragica Šutej je u djetinjstvu ostala bez sluha, a u zrelim godinama bez vida. Zbog toga D. Pasarić s pravom stavlja podnaslov: „Priča o moslavačkoj Helen Keller“.

Dragica Šutej je rođena 22. listopada 1910. u Kutini. U desetoj godini bolest je

zauvijek isključuje iz svijeta zvukova, dakle onemogućava joj normalnu komunikaciju s drugim ljudima. Preostala joj je sudbina gluhe djevojke u maloj sredini sa svim psihološkim i socijalnim posljedicama invaliditeta. Međutim, već kao djevojčica ona pokazuje poseban senzibilitet za likovno izražavanje, a potom i za literaturu. Likovno obrazovanje nije stekla, ali je taj nedostatak ugradila u svoj literarni svijet kojeg je obogaćivala samostalno, snagom vlastite volje, čitajući sve što joj je bilo dostupno uz krave na paši. Već s 23 godine javlja se u tadašnjim časopisima prvim literarnim radovima. Začudo, njen pogled na život je vedar i pun optimizma. Ona piše za djecu i odrasle, vedro, jednostavno, čitko. Tematski je zanimaju momenti iz prošlosti Moslavine, te gospodarske prilike, pejzaž, narodni život i običaji njenih Moslavčana. Da bi ukazala na mnoge stvari s kojima se ne slaže, Dragica Šutej piše satiru, a svoj rodni gradić naziva duhovito Budžakovac. U nekoliko radova tematski se dotiče vanevropskih prostora, otkrivajući svoje znanje sticano u krajnje teškim uvjetima.

Godine 1940. Dragica Šutej je primljena u "Društvo hrvatskih književnica". Poslije rata djeluje kao novinar "Vjesnika" i "Borbe", pokrivajući područje Moslavine i zapadne Slavonije. Piše sve do 1968. godine, kada se gasi vid u njenim očima. Umire zaboravljena 1980. god.

Knjiga "Zlatno pero Dragice Šutej" sadrži tri poglavlja.

U prvom poglavlju "Put do književnice" Dragutin Pasarić otkriva život i djelo D. Šutej, ali ujedno vrlo stručno ukazuje i na određene momente iz povijesti Kutine.

Drugo poglavlje donosi izvadak iz književne zaostavštine D. Šutej i pomaže nam da uočimo i vrednujemo njen spisateljski rad. Možemo slobodno kazati da u hrvatskoj prozi između dva rata D. Šutej zauzima visoko mjesto i da je Pasarić svojim otkrićem vratio ovo djelo u njen matični korpus.

Završno poglavlje napisao je Mladen Šutej. S potresnom iskrenošću i velikom ljubavlju opisao je svoje djetinjstvo uz majku, njena stalna putovanja i borbu s nedaćama. Ova sjećanja sadrže elemente istančane lirske proze.

Na kraju predstavimo i autora ove specifične monografije.

Dragutin Pasarić je rođen 1948. g. u Repušnici. Po struci je povjesničar, po zanimanju novinar. "Zlatno pero Dragice Šutej" njegova je treća knjiga.

(Novljanski vjesnik – glasilo SSRN Općine Novska, br. 379, 13. rujna, 1988., str. 5.)